

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU MATICE UMIROVLJENIKA HRVATSKE ZA 2024. GODINU

Matica umirovljenika Hrvatske svoje djelovanje temeljila je na provođenju aktivnosti propisanih Statutom Matice i Programom rada za 2024. godinu, koji je usvojila Skupština Matice.

U 2024. godinu redovne aktivnosti odnosile su se na:

1. Održavanje redovnih sjednica radnih tijela Matice

Tijekom 2024. godine održana je sjednica Skupštine, šest sjednica Predsjedništva, tri sjednice Izvršnog odbora i dvije sjednice Nadzornog odbora. U članstvo Matice primljeno je osam novih udruga.

2. Održavanje 8. sportskih susreta Matice umirovljenika Hrvatske

Dana 05. lipnja u Dugoj Resi održani su 8. sportski susreti Matice umirovljenika Hrvatske. Na susretima je sudjelovalo oko 400 umirovljenika iz 17 županija. Sportske discipline u kojima se održalo natjecanje bile su viseća kuglana, pikado, bacanje kolutova i belot. Ukupni pobjednik susreta su umirovljenici Varaždinske županije, iza njih su bili umirovljenici Međimurske županije i Krapinsko-zagorske županije.

3. Centar znanja u području unapređenja kvalitete življenja umirovljenika

Matica umirovljenika Hrvatske sklopila je Sporazum s Nacionalnom zakladom o Razvojnoj suradnji vezano uz Centar znanja za društveni razvoj u Republici Hrvatskoj u području unapređenja kvalitete življenja umirovljenika za 2024. godinu. Kroz Centar znanja Matica je provodila analize javnih politika iz područja svog djelovanja, prenošenje specifičnih znanja, razvijanje društvenih potencijala i zagovaranje pozitivnih društvenih promjena. Provedeno je istraživanje percepcija vodstva udruga umirovljenika na temu „Uključivanje“. Održane su radionice za vodstva udruga umirovljenika na temu „Kako ostvariti pozitivne društvene promjene putem vodstva“ kao i radionica za umirovljenike na temu „Kako voditi sebe prema poboljšanju dobrobiti umirovljenika“. U Hrvatskom umirovljeničkom listu objavljena su dva stručna članka na teme „Samovodstvom do poboljšanja dobrobiti“ i „Vodstvo udruga: Empatija, uključivanje, suradnja“.

4. Projekt BOOMER - Razvoj vještina digitalne pismenosti među starijim stanovništvom

Matica umirovljenika Hrvatske bila je partner na projektu BOOMER koji je za cilj imao ponuditi rješenja za poznati problem starije populacije kroz stvarno primjenjive i lako razumljive obrazovne sadržaje za razvoj digitalnih vještina i socijalnu uključenost.

Tijekom 2024. godine u suradnji s udrugama članicama Matice održane su radionice digitalne pismenosti s temama informacijske pismenosti, komunikacije i suradnje, sigurnosti te rješavanje problema. Radionice su provedene u Dubrovniku, Jakšiću, Rijeci, Kaštel Kambelovcu, Vodicama, Dugoj Resi, Senju, Osijeku, Puli, Zadru i drugim mjestima. Polaznici radionica proširili su svoja znanja o ključnim temama vezanih uz digitalnu tehnologiju.

5. Razvoj programa za umirovljenike

Matica umirovljenika Hrvatske kontinuirano je zagovarala razvoj programa kojima bi se osnažile županijske organizacije i udruge na terenu. Objavljen je natječaj Institucionalne podrške stabilizaciji i/ili razvoju udruga u području demokratizacije i društvenog razvoja - udruge umirovljenika (županijska razina) na koju su aplicirale županijske organizacije. Matica je tijekom prijave natječaja pružala podršku županijskim organizacijama. Ukupno je odobreno jedanaest Institucionalnih podrški. Od 2025. do 2027. godine devet županijskih organizacija biti će korisnice podrške.

6. Nacionalno vijeće za umirovljenike i starije osobe

U Zagrebu je, 1. listopada 2024., povodom obilježavanja Međunarodnog dana starijih osoba potpisan Sporazum o osnivanju Nacionalnog vijeća za umirovljenike i starije osobe između Vlade Republike Hrvatske, Matice umirovljenika Hrvatske i Sindikata umirovljenika Hrvatske.

Nacionalno vijeće za umirovljenike i starije osobe je savjetodavno tijelo Vlade koje donosi zaključke te daje mišljenja Vladi o pitanjima u okviru mirovinskog i zdravstvenog osiguranja, socijalne skrbi i zaštite starijih osoba te o drugim pitanjima važnim za kvalitetu življenja umirovljenika i starijih osoba.

Na konstituirajućoj sjednici Nacionalnog vijeća za umirovljenike i starije osobe koja je održana 14. listopada, za predsjednicu Nacionalnog vijeća izabrana je Višnja Fortuna na razdoblje od godinu dana te je Matica predstavila svoj program rada kroz Nacionalno vijeće. Program je obuhvatio teme vezane uz mirovinu, sustav socijalne skrbi, zdravstvenu zaštitu umirovljenika, poreznu politiku, turizam i mobilnost.

7. Održavanje 10. susreta pjevačkih zborova Matice umirovljenika Hrvatske

U Zagrebu je 15. listopada održan 10. susret pjevačkih zborova Matice umirovljenika Hrvatske. Susret je održan u Gastro Globus na Zagrebačkom Velesajmu. Susret je okupio pjevačke zborove iz 18 županija, sveukupno preko 400 sudionika.

8. Deklaracija o osnovnim i neotudivim pravima umirovljenika

Matica je u kolovozu 2024. godine u Hrvatskom umirovljeničkom listu objavila Nacrt prijedloga Deklaracije o pravima umirovljenika i osoba starije životne dobi. Važno je naglasiti da su, tijekom proteklog vremena umirovljenici, članovi Matice umirovljenika Hrvatske poticali donošenje Deklaracije. Deklaracija je akt kojim se iskazuje stav o položaju umirovljenika, iskazuju se načela o tom području, određuje smjer u kojem se namjerava oblikovati politika u području skrbi o umirovljenicima i osobama starije životne dobi.

Ona usmjerava okvir mogućeg propisa o pravima starijih osoba, odnosno pojedinih propisa čiji se sadržaj odražava na kvalitetu življenja i položaja starijih osoba. Uzimajući te činjenice Matica umirovljenika Hrvatske je predložila mogući nacrt prijedloga Deklaracije, s kojim je upoznala predstavnike županijskih organizacija. Nacrt prijedloga Deklaracije sadrži nekoliko ključnih područja: ljudska prava, mirovinu, zdravstvene usluge uključujući palijativnu skrb, socijalne usluge uključujući dugotrajnu skrb, sudjelovanje umirovljenika na tržištu rada, aktivno starenje te dostupnost usluga digitalne tehnologije i srebrne ekonomije.

Predložena rješenja u Deklaraciji temelje se na međunarodnim dokumentima, smjernicama i sadržaju europskih dokumenata iz područja skrbi o starijima, hrvatskim strateškim i planskim dokumentima te iskustvu stečenom u kontaktu s osobama starije životne dobi na području Hrvatske. Nacrt prijedloga Deklaracije o pravima umirovljenika i osoba starije životne dobi od strane Matice poslan je Ministarstvu rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike, te je

Deklaraciju nadležno ministarstvo uskladilo s Ustavom Republike Hrvatske i Općom deklaracijom o ljudskim pravima Ujedinjenih naroda, uzimajući u obzir Povelju Europske unije o temeljnim pravima, Europsku socijalnu povelju i dr. te poslali u proceduru.

Deklaracija je donesena na 4. sjednici Hrvatskog sabora, 13. prosinca 2024. godine. Vezano za proces donošenja Deklaracije važno je napomenuti da je Matica umirovljenika Hrvatske na inicijativu svojih članova, putem djelovanja u Nacionalnom vijeću za umirovljenike i osobe starije životne dobi i na druge načine poticala i zalagala se za donošenje Deklaracije.

Za praćenje provedbe Deklaracije Hrvatski sabor je zadužio Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike te ga obvezao da svake dvije godine o tome izvještava Hrvatski sabor. Deklaracija je objavljena u Narodnim novinama, broj 148/24.

Donošenjem Deklaracije učinjen je veliki iskorak u skrbi o umirovljenicima i osobama starije životne dobi. Ona pokazuje stajalište o položaju umirovljenika, i određuje smjer u kojem se namjerava oblikovati politika u području skrbi o umirovljenicima i osobama starije životne dobi. Na akterima društvenog i političkog života, osobito na organizacijama civilnog društva koje se bave umirovljenicima i starijim osobama je zadaća da svojim djelovanjem utječu na tijela vlasti kako bi se opredjeljenja istaknuta u Deklaraciji pretočila u zakone i druge provedbene dokumente te se i primijenila u svakodnevnom životu.

9. Radni sastanak s predstavnicima Vlade i jednokratni novčani dodatak za sve umirovljenike

U Banskim dvorima 29. studenog održan je sastanak s predstavnicima Vlade i s predstavnikom Matice umirovljenika Hrvatske. Teme sastanaka bile su odredbe novog Zakona o mirovinskom osiguranju. Na sastanku ponovili su se zahtjeve dogovoreni prije koji bi se u 2025. godini trebali rješavati. To se odnosi na dodatak koji će ići prema godinama staža, penalizaciji te usklađivanje mirovina koji moraju ići u okviru mirovinskog zakona te bi trebali biti riješeni do 1. srpnja 2025. godine. Što se tiče formule za usklađivanje mirovine, prije je bila u omjeru 70:30, a bit će 85:15 u korist povoljnijeg parametra, inflacije ili osobnog dohotka.

Na temelju sastanka u Vladi Republici Hrvatske dogovorena je isplata jednokratnog dodatka od 80,00 eura svim umirovljenicima i korisnicima nacionalne naknade za starije osobe uoči Božića, za što je osigurano oko 100 milijuna eura.

10. Rad u radnim skupinama i Upravnom vijeću

Predstavnici Matice sudjelovali su u radu Radne skupine za analizu stanja mirovinskog sustava, Upravnog vijeća Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje i drugim povremenim aktivnostima državnih tijela na koje je Matica pozvana.

Predstavnici Matice sudjelovali su u brojnim televizijskim i radio emisijama te tiskovnim medijima zastupajući interese umirovljenika i osoba starije životne dobi. Tijekom 2024. godine bili smo potpora i podrška svim našim udrugama članicama, te ćemo i nadalje nastaviti i učvrstiti zajedničku suradnju i djelovanje.

mr. Višnja Fortuna
predsjednica Matice